
AVRUPA'NIN YABAN HAYATI VE YAŞAMA

ORTAMLARINI KORUMA SÖZLEŞMESİ

Bu Sözleşme, 9 Ocak 1984 tarih ve 84/7601 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla onaylanarak, 20 Şubat 1984 tarih ve 18318 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanmıştır.

ÖNSÖZ

Avrupa Konseyine üye Devletler ve bu Sözleşmeyi imzalayan diğer Devletler;

Avrupa Konseyinin, üyeleri arasında daha sıkı bir birliği gerçekleştirmek amacını dikkate alarak;

Yabani flora ve faunanın korunması ve gelecek nesillere aktarılması gerekli olan, estetik, bilimsel, kültürel, rekreasyonel, ekonomik ve özgün değerinde doğal bir miras oluşturduğunu takdir ederek;

Biyolojik dengelerin devamlılığında yabani flora ve faunanın oynadığı temel rolün bilincinde olarak;

Yabani flora ve faunanın bir çok türlerinin ciddi biçimde tükenmekte olduğu ve bazılarının yok olma tehlikesine maruz kaldığını kaydederek;

Doğal yaşama ortamlarının muhafazasının, yabani flora ve faunanın koruma ve muhafazasında hayati önemi olduğunun bilincinde olarak;

Yabani flora ve faunanın muhafazasının, hükümetlerin ulusal amaçları ve programlarında dikkate alınması ve özellikle göçmen türlerin korunmasında uluslararası işbirliğinin gerekliliğini takdir ederek;

Hükümetler ve uluslararası kuruluşlardan gelen ortak uygulamalara ilişkin talepleri, özellikle 1972'deki Birleşmiş Milletler Beşeri Çevre Konferansı ve **Avrupa** Konseyi Danışma Meclisince dile getirilen talepleri hatırd tutarak;

Yaban hayatının muhafazası konusunda, **Avrupa** İkinci Çevre Bakanlar Konferansı, 2 no.lu Tavsiye Kararlarının, özellikle izlenmesi arzusunda olarak;

Aşağıdaki hususları kabul etmişlerdir.

BÖLÜM I

Genel Hükümler

Madde 1

1. Bu Sözleşmenin amacı; yabancı flora ve faunayı ve bunların yaşam ortamlarını muhafaza etmek, özellikle birden fazla devletin işbirliğini gerektirenlerin muhafazasını sağlamak ve bu işbirliğini geliştirmektir.
2. Nesli tehlikeye düşmüş ve düşebilecek türlere, özellikle göçmen olanlarına özel önem verilir.

Madde 2

3. Akit Taraflar, ekonomik ve rekreasyonel gereksinimleri ve yerel olarak risk altında bulunan alt türler, varyeteler veya formların isteklerini dikkate alırken, yabancı flora ve faunanın, özellikle ekolojik, bilimsel ve kültürel gereksinimlerini de karşılayacak düzeyde, popülasyonlarının devamı veya bu düzeye ulaştırılması için gerekli önlemleri alacaktır.

Madde 3

1. Her Akit Taraf, yabancı flora ve fauna ile doğal yaşama ortamlarının, bilhassa nesli tehlikeye düşmüş ve düşebilecek türlerin, özellikle endemik olanlarının ve tehlikeye düşmüş yaşama ortamlarının, bu Sözleşme hükümlerine uygun olarak muhafazası amacıyla ulusal politikalarını geliştirecektir.
2. Her Akit Taraf, planlama ve kalkınma politikalarını saptarken ve kirlenme ile mücadele önlemleri alırken, yabancı flora ve faunanın muhafazasına özen göstermeyi taahhüt eder.
3. Her Akit Taraf, yabancı flora ve fauna ile bunların yaşam ortamlarının muhafazasının gerektirdiği eğitimi ve genel bilgi yayımını geliştirecektir.

BÖLÜM II

Yaşam Ortamlarının Korunması

Madde 4

1. Her Akit Taraf, yabancı flora ve fauna türlerinin yaşam ortamlarının, özellikle I ve II no'lu ek listelerde belirtilenlerin ve yok olma tehlikesi altında bulunan doğal yaşam

ortamlarının muhafazasını güvence altına almak üzere, uygun ve gerekli yasal ve idari önlemleri alacaklardır.

2. Akit Taraflar, planlama ve kalkınma politikalarını saptarken, önceki paragraf uyarınca korunan alanların muhafaza gereksinimlerine, bu tip yerlerin her türlü tahribattan uzak veya tahribatın mümkün olan en alt düzeyde tutulmasına özen gösterilecektir.
3. Akit Taraflar, II ve III no'lu ek listelerde belirtilen göçmen türler için önem taşıyan ve kışlama, toplanma, beslenme, üreme veya tüy değiştirme yönlerinden göç yollarına uygun ilişki konumunda bulunan sahaların korunmasına özel dikkat göstermeyi kabul ederler.,
4. Akit Taraflar, bu maddede belirtilen doğal yaşam ortamlarının sınır bölgelerinde bulunmaları halinde, bunların korunması amacıyla, çabalarını uyumlu kılmak yönünden eşgüdüm sağlamayı taahhüt ederler.

BÖLÜM III

Türlerin Korunması

Madde 5

Her Akit Taraf, 1 no'lu ek listede belirtilen yabancı flora türlerinin özel olarak korunmasını güvence altına alacak uygun ve gerekli yasal ve idari önlemleri alacaktır. Bu bitkilerin kasıtlı olarak kopartılması, toplanması, kesilmesi veya köklenmesi yasaklanacaktır. Her Akit Taraf uygun hallerde, bu türlerin elde bulundurulmasını veya alım satımını yasaklayacaktır.

Madde 6

Her Akit Taraf, II no'lu ek listede belirtilen yabancı fauna türlerinin özel olarak korunmasını güvence altına alacak uygun ve gerekli yasal ve idari önlemleri alacaktır. Bu türler için özellikle aşağıdaki hususlar yasaklanacaktır.

- a. Her türlü kasıtlı yakalama ve alıkoyma, kasıtlı öldürme şekilleri;
- b. Üreme veya dinlenme yerlerine kasıtlı olarak zarar vermek veya buraları tahrip etmek;
- c. Yabancı faunayı, bu Sözleşmenin amacına ters düşecek şekilde, özellikle üreme, geliştirme ve kış uykusu dönemlerinde kasıtlı olarak rahatsız etmek;
- d. Yabancı çevreden yumurta toplamak veya kasten tahrip etmek veya boş dahi olsa bu yumurtaları alıkoymak;
- e. Bu madde hükümlerinin etkinliğine katkı sağlayacak hallerde, tahnit edilmiş hayvanlar ve hayvanlardan elde edilmiş kolayca tanınabilir herhangi bir kısım veya bunun

kullanıldığı malzeme dahil, bu hayvanların canlı veya cansız olarak elde bulundurulması ve iç ticareti.

Madde 7

1. Her Akit Taraf, III no'lu ek listede belirtilen yabancı faunanın korunmasını güvence altına alacak uygun ve gerekli yasal ve idari önlemleri alacaktır.
2. III no'lu ek listede belirtilen yabancı faunanın her türlü işletme şekli 2. Maddenin şartları gözönünde bulundurularak, popülasyonlarının varlığını tehlikeye düşürmeyecek şekilde düzenlenmiş olacaktır.
3. Alınacak önlemler,
 - a. Kapalı av mevsimlerini ve/veya işletmeyi düzenleyen diğer esasları,
 - b. Yabancı faunayı yeterli popülasyon düzeylerine ulaştırmak amacıyla, uygun durumlarda, işletmenin geçici veya bölgesel olarak yasaklanmasını,
 - c. Yabancı hayvanların canlı veya cansız olarak satışının, satmak amacıyla elde bulundurulmasının ve nakledilmesinin veya satışa çıkarılmasının uygun şekilde düzenlenmesi hususlarını,

kapsayacaktır.

Madde 8

III no'lu ek listede belirlenen ve II no'lu ek listede belirlenmiş olup, 9 uncu Madde uyarınca istisnalar uygulanması söz konusu olan yabancı fauna türlerinin yakalanması ve öldürülmesi konusunda ise, Akit Taraflar, bu türlerin popülasyonlarının yerel olarak yok olmasına veya ciddi şekilde tedirgin edilmesine neden olacak her türlü ve özellikle IV no'lu ek listede belirlenen yakalama ve öldürme yollarının ve araçlarının kullanılmasını yasaklayacaklardır.

Madde 9

1. Her Akit Taraf 4, 5, 6 ve 7 inci Madde hükümlerine ve 8 inci Maddede ifade edilen usullerin ve araçların kullanımının yasaklanması hükmüne uygun başka bir çözüm yolu olmadığı ve istisnai uygulamanın, söz konusu popülasyonun devamlılığına zarar vermeyecek hallerde;

-Flora ve faunanın korunması için;

-Tarım ürünlerine, hayvancılığa, ormanlara, balıkçılığa, sulara ve diğer arazi kullanım şekillerine yönelebilecek ciddi zararları önlemek için;

-Genel sağlık ve güvenlik, hava güvenliği ve diğer kamu yararı hallerinde;

-Araştırma ve eğitim amaçlarıyla, kaybolmuş türlerin yeniden getirilmesi, yeniden yerleştirilmesi ve gerekli beslenmenin sağlanması için;

-Belirli yabani hayvan ve bitkilerin az miktarda alımı, saklanması veya diğer akılcı kullanımlarına, çok sıkı gözetim altında, seçici ve sınırlı olmak kaydıyla izin verilmesi yönünden,

İstisnalar getirebilir.

2. Akit Taraflar, önceki paragrafa uygun olarak uyguladığı istisnalar hakkında Daimi Komiteye her iki yılda bir rapor gönderecektir. Bu raporlarda:

-İstisna kapsamına alınan veya daha önce alınmış olan popülasyonlar ve mümkün olduğu takdirde bunların sayısı,

-Kullanımına izin verilen yakalama ve öldürme şekilleri,

-Bu istisnanın uygulanmasına izin verilen hallerde risk olasılığı ve yer ve zaman koşulları,

-Koşulların yerine getirildiğini açıklayabilecek ve bu amaçla kullanılacak **araçlar**, sınırlamalar ve bunları izleyecek elemanlar yönünden karar alabilecek yetkili makam,

-Yapılan kontroller,

Belirtilecektir.

BÖLÜM IV

Göçmen Türlerle İlişkin Özel Hükümler

Madde 10

Akit Taraflar, 4,6,7 ve 8 inci maddelerde belirtilen önlemlere ek olarak II ve III no'lu ek listelerde belirtilen göçmen türlerden, yayılım alanı kendi topraklarına girenlerin korunması yönündeki çabalarında eşgüdüm sağlamayı taahhüt ederler.

Akit Taraflar, 7 inci maddenin 3 a paragrafi uyarınca tayin edilmiş bulunan ava kapalı sezonlar ve/veya işletmeyi düzenleyecek diğer esasların III no'lu listede belirlenen göçmen türlerin ihtiyaçlarını karşılamak yönünden yeterli ve uygun biçimde düzenlenmesini sağlamak

amacıyla gerekli önlemleri alacaklardır.

BÖLÜM V

Tamamlayıcı Hükümler

Madde 11

1. Bu Sözleşme hükümlerinin uygulanmasında Akit Taraflar;
 - a. uygun ve gerekli olduğunda ve özellikle bu Sözleşmenin diğer maddelerine uygun olarak alınmış önlemlerin etkinliğinin artırılması yönünde işbirliği yapmayı,
 - b. Bu Sözleşmenin amaçlarına ilişkin konularda araştırma çalışmalarını teşvik etmeyi ve eşgüdümü sağlamayı,

taahhüt ederler.

2. Her Akit Taraf;
 - a. Diğer akit tarafların deneyimlerinin ışığı altında yapılan bir etütle etkin ve kabul edilebilirliği saptanan yeniden yerleştirme çalışmalarının tehlikeye maruz bir türün muhafazasına katkısı olabileceği durumlarda, yabani flora ve fauna yerli türlerinin yeniden yerleştirilmesini teşvik etmeyi,
 - b. Yerli olmayan türlerin getirilmesinin kesin kontrol altına alınmasını,

taahhüt ederler.

3. Her Akit Taraf, I ve II no'lu ek listelere dahil edilmemiş bulunan ancak kendi ülkelerinde mutlak koruma altına alınan türleri Daimi Komiteye bildireceklerdir.

Madde 12

Akit Taraflar, yabani flora ve fauna ile bunların yaşam ortamlarının korunması için bu sözleşme ile getirilen hükümlerden daha sıkı önlemler alabilirler.

BÖLÜM VI

Daimi Komite

Madde 13

1. Bu sözleşmenin amaçları için bir daimi komite oluşturulacaktır.
2. Her Akit Taraf Daimi Komitede bir veya daha fazla delege ile temsil edilebilir. Her delegasyon bir oy hakkına sahip olacaktır. **Avrupa** Ekonomik Topluluğu kendi uzmanlık alanı dahilinde, bu Sözleşmeye taraf olan üye ülkelerinin üye sayısına eşit sayıda oy hakkı kullanacaktır, aynı şekilde **Avrupa** Ekonomik Topluluğunun adına oy kullandığı her ülke tekrar oy kullanamayacaktır.
3. **Avrupa** Konseyinin Sözleşmeye taraf olmayan herhangi bir üye devleti, Komitede bir gözlemci ile temsil edilebilir.

Daimi Komite, **Avrupa** Konseyi üyesi olmayan ve bu Sözleşmeye taraf olmayan herhangi bir devleti, toplantılarından birinde bir gözlemci tarafından temsil edilmek üzere davet etmeye oybirliği ile karar verebilir.

Yabani flora ve fauna ile bunların yaşam ortamlarının korunması, muhafazası veya yönetiminde teknik yönden uzmanlaşmış olan ve aşağıdaki kategorilerden birine dahil olan;

a) Hükümet içi veya dışı organlardan oluşan uluslararası kurum ve kuruluşlar ile, Hükümete bağlı ulusal kurum ve kuruluşlar,

b) İçinde yer aldığı Devlet tarafından bu yönlü amaçları onaylanmış olan Hükümet dışı ulusal kurum ve kuruluşlar,

Komite, toplantılarında gözlemci olarak temsilci bulundurma isteklerini en az üç ay öncesinden **Avrupa** Konseyi Genel Sekreterine bildirebilir. Akit Tarafların üçte birinin, Genel Sekretere toplantıdan en geç bir ay öncesinde, karşıt görüşlerini bildirmemeleri halinde, bu kurum veya kuruluşlar Komite toplantısına katılabileceklerdir.

4. Daimi Komite, **Avrupa** Konseyi Genel Sekreteri tarafından toplantıya çağrılacaktır. Komite, Sözleşmenin yürürlüğe giriş tarihini takip eden bir yıl içinde ilk toplantısını yapacaktır. Bundan sonraki toplantılar en azından her iki yılda bir ve bunun dışında Tarafların çoğunluğunun istemde bulunması halinde yapılacaktır.
5. Daimi Komite, Akit Tarafların yeter çoğunluğu ile toplanacaktır.

6. Daimi Komite, bu Sözleşme hükümlerine uygun olarak kendi çalışma kurallarını belirleyecektir.

Madde 14

Daimi Komite bu Sözleşmenin uygulanmasını izlemekle yükümlü olacaktır. Bu yükümlülük özellikle:

-Sözleşme hükümlerini, eklerini ve değişiklik gereklerini kapsayacak şekilde sürekli olarak gözden geçirmek,

-Bu Sözleşmenin amaçları için alınacak önlemlerle ilgili olarak Akit Taraflara tavsiyelerde bulunmak,

-Bu Sözleşme çerçevesinde yürütülen faaliyetler konusunda kamuoyunu bilgilendirmek yönünden uygun önlemleri önermek,

-**Avrupa** Konseyine üye olmayan devletlerin bu Sözleşmeye katılmak üzere davet edilmeleri yönünden Bakanlar Komitesine önerilerde bulunmak,

-Tür ve tür gruplarının etkin muhafazasına ulaşmayı sağlamak üzere, Sözleşmeye taraf olmayan Devletlerle anlaşmalar yapmak konusunda öneriler de dahil olmak üzere, Sözleşmenin etkinliğini artıracak her türlü öneride bulunmak,

Hususlarını kapsayabilir.

Madde 15

Daimi Komite, her toplantısından sonra **Avrupa** Konseyi Bakanlar Komitesine yaptığı çalışmalar ve Sözleşmenin işleyişi hakkında bir rapor sunacaktır.

BÖLÜM VII

Sözleşme Hükümlerinin Değiştirilmesi

Madde 16

1. Bir Akit Taraf veya Bakanlar Komitesi tarafından bu Sözleşme maddelerine yapılan her değişiklik önerisi, **Avrupa** Konseyi Genel Sekreterine iletilir ve bu teklif Genel Sekreter tarafından, Daimi Komite toplantısından en az iki ay önce, **Avrupa** Konseyine üye Devletlere, her imzacı Devlete, her Akit Tarafa, Sözleşmenin 19 uncu Maddesi uyarınca Sözleşmeyi imzalamaya davet edilen her Devlete ve Sözleşmenin 20 inci Maddesi hükümleri uyarınca Sözleşmeye katılmaya davet edilen her Devlete bildirilir.

2. Yukarıdaki paragraf hükümlerine uygun olarak getirilen değişiklik önerileri, Daimi Komite tarafından incelenerek;
 - a. 1-12 inci Maddelerle ilgili olan değişiklikler için Komitede dörtte üç oy çokluğu ile benimsenen metin, kabul için Akit Taraflara sunulacaktır.
 - b. 13-24 inci Maddelerle ilgili olarak 3/4 oy çokluğu ile kabul edilen değişiklik metni Bakanlar Komitesinin tasvibine sunulacaktır. Bu tasvip işleminden sonra söz konusu metin Akit Tarafların kabulüne sunulacaktır.
3. Her değişiklik, bütün Akit Tarafların değişiklik metinlerini kabul ettiklerini Genel Sekretere bildirmelerinden sonraki 30 uncu günde yürürlüğe girecektir.
4. Bu maddenin 1, 2 a ve 3 üncü paragraflarında yer alan hükümler, Sözleşmeye yeni eklerin kabul edilmesine uygulanacaktır.

Madde 17

1. Bir Akit Taraf veya Bakanlar Komitesi tarafından bu Sözleşmenin eklerine yapılan her değişiklik önerisi, **Avrupa** Konseyi Genel Sekreterine iletilir ve bu teklif Genel Sekreter tarafından Daimi Komite toplantısından en geç iki ay önce **Avrupa** Konseyine üye Devletlere, her imzacı Devlete, her Akit Tarafa, Sözleşmenin 19 uncu Maddesi uyarınca Sözleşmeyi imzalamaya davet edilen her Devlete ve Sözleşmenin 20 inci Maddesi hükümleri uyarınca Sözleşmeye katılmaya davet edilen her Devlete bildirilir.
2. Yukarıdaki paragraf hükümleri uyarınca getirilen değişiklik önerileri Daimi Komite tarafından incelenecektir. Komite Akit Tarafların 2/3 oy çokluğu ile bu değişiklik önerilerini kabul edebilir. Kabul edilen metin Akit Taraflara iletilecektir.
3. Akit Tarafların 1/3'ü karşıt görüş belirtmedikçe, her değişiklik, Daimi Komite tarafından kabulünden 3 ay sonra, karşıt görüş bildirmeyen taraflar bakımından yürürlüğe girecektir.

BÖLÜM VIII

Anlaşmazlıkların Çözümü

Madde 18

1. Daimi Komite, bu Sözleşmenin uygulanmasından doğan her türlü sorunun barışçı çözümünü kolaylaştırmak için en üst düzeyde çaba sarf edecektir.
2. Bu Sözleşmenin yorumu ve uygulanmasında Akit Taraflar arasında ortaya çıkabilecek ve yukarıdaki paragraf hükümleri içinde veya ilgili Taraflar arasında görüşmelerle esasları belirlenmiş anlaşmazlıklar için, ilgili Taraflar başkaca bir yöntemi öngörmemişse, bunlardan birisinin istemi üzerine, hakemliğe başvurulacaktır. Her Taraf bir hakemi ve bu iki hakem de üçüncü bir hakemi tayin edecektir. Bu maddenin 3 inci paragrafı hükümleri uyarınca, Taraflardan biri, hakemliğe başvurma istemini takip eden üç ay içinde kendi hakemini tayin etmez ise, diğer tarafın istemi üzerine, bu hakem **Avrupa** İnsan Hakları Mahkemesi Başkanı tarafından, müteakip üç ay içinde tayin edilecektir. İlk iki hakem üçüncü hakemin seçiminde kendi tayinlerini takip eden üç ay içinde görüş birliğine varamazlarsa, yine aynı yol izlenecektir.
3. Biri **Avrupa** Ekonomik Topluluğu üyesi iki Akit Taraf arasındaki bir anlaşmazlık durumunda, sadece Sözleşmeye taraf Devlet, hakemliğe başvurma istemini hem üye Devlete hem de Topluluğa iletcek, Üye Devlet ve Topluluk müştereken veya ayrı ayrı anlaşmazlığa taraf olup olmayacaklarını, istem tarihinden itibaren iki ay içinde bildireceklerdir. Belirtilen bu süre içinde böyle bir bildirim gerçekleşmemesi durumunda, üye Devlet ve Topluluk, Hakemlik Mahkemesinin oluşturulması ve işleyişine ilişkin hükümlerin, bu anlaşmazlığın giderilmesine uygulanmasında tek ve aynı taraf olarak mütalaa edileceklerdir. Üye Devlet ve Topluluk, anlaşmazlığa müştereken taraf olduklarını bildirdikleri durumda da aynı işlem uygulanacaktır.
4. Hakemlik Mahkemesi çalışma kurallarını kendisi belirleyecektir. Kararlar oy çokluğu ile alınacaktır. Bu kararlar kesin ve bağlayıcıdır.
5. Anlaşmazlık halindeki her Akit Taraf kendi hakeminin masraflarını karşılayacak, üçüncü hakemin ve Hakemlik Mahkemesinin diğer masrafları her iki tarafça eşit olarak karşılanacaktır.

BÖLÜM IX

Son Hükümler

Madde 19

1. Bu Sözleşme, **Avrupa** Konseyine üye Devletler ve **Avrupa** Konseyi üyesi olmayıp Sözleşmenin hazırlığına katılan Devletler ile, **Avrupa** Ekonomik Topluluğunun imzasına açılacaktır.

Sözleşme, yürürlüğe gireceği tarihe kadar, Bakanlar Komitesi tarafından davet edilen diğer devletlerin de imzasına açık olacaktır.

Sözleşme, onay, kabul veya tasvibe sunulur. Onay, kabul veya tasvip belgeleri, **Avrupa** Konseyi Genel Sekreterine tevdi edilecektir.

2. Sözleşme, en az 4'ü **Avrupa** Konseyi üyesi olan 5 devletin, yukarıdaki paragraf hükümlerine göre Sözleşme ile bağlı olmayı kabul ettiklerini kesin olarak bildirdikleri tarihi takip eden üç aylık dönemden sonra gelen ayın ilk günü yürürlüğe girecektir.
3. Sözleşme ile bağlı olmayı kabul ettiklerini sonradan bildiren her devlet veya **Avrupa** Ekonomik Topluluğu için sözleşme, onay, kabul veya tasvip olduğunu belirten belgenin Genel Sekreter ulaştığı tarihi takip eden üç aylık dönemden sonra gelen ayın ilk günü yürürlüğe girecektir.

Madde 20

1. Bu Sözleşme yürürlüğe girdiği tarihten sonra **Avrupa** Konseyi Bakanlar Komitesi, Akit Taraflara tanışarak, 19 uncu Madde hükümlerine göre Sözleşmeyi imzalamaya davet edilip de henüz imzalanmamış olan veya diğer Konsey üyesi olmayan devletleri Sözleşmeye katılmaya davet edebilir.
2. Katılan her devlet için Sözleşme, kabul belgelerinin **Avrupa** Konseyi Genel Sekreterine ulaştığı tarihi takip eden üç aylık dönemden sonra gelen ayın ilk günü yürürlüğe girecektir.

Madde 21

1. Her devlet, imza anında veya onay, kabul, tasvip veya katılma belgelerinin tevdi sırasında bu Sözleşmeyi uygulayacağı ülke alanın veya alanlarını belirtebilir.
2. Herhangi bir Akit Taraf, onay, kabul, tasvip veya katılma belgelerinin tevdi sırasında veya daha sonra, **Avrupa** Konseyi Genel Sekreterine göndereceği bildirim ile Sözleşmenin uygulama alanını, bildirimde belirteceği diğer alanlara ve uluslararası ilişkilerden sorumlu bulunduğu veya adına yetki kullandığı alanlara yaygınlaştırıldığını belirtebilir.

3. Yukarıdaki paragrafa göre Sözleşme uygulamasına alınan bazı alanlar Genel Sekretere gönderilecek bir bildirim ile uygulama dışına çıkarılabilir. Bu çıkarma işlemi, Genel Sekreterce bu bildirim alındığı tarihten sonraki 6 aylık dönemin sona ermesini takip eden ayın ilk gününden itibaren geçerlidir.

Madde 22

1. Her devlet, imza anında veya onay, kabul, tasvip veya katılma belgelerinin tevdi sırasında I, II, III no.lu ek listelerde belirtilen muayyen türlerle ilgili bir veya daha fazla çekinceler koyabilir ve/veya çekince ya da çekincelerde anılan türler için IV no.lu ek listede yer alan muayyen bazı öldürme, yakalama ve diğer işletme yöntemleri konusunda çekince veya çekinceler koyabilir. Sözleşmeye genel anlamda çekince konamaz.
2. 21 inci Maddenin 2 inci paragrafında öngörülen bildirimle, bu Sözleşmesinin uygulanmasını yaygınlaştıran Akit Taraf, bu alanlara ilişkin olarak yukarıdaki paragraf hükümlerine uygun, bir veya daha fazla çekince koyabilir.
3. Belirtilen bu çekincelerden başka bir çekince konulmaz.
4. Bu maddenin 1 ve 2 inci paragraflarına göre bir çekince koyan Akit Taraf, **Avrupa** Konseyi genel Sekreterine göndereceği bir bildirim ile bu çekincesini kısmen veya tamamen geri alabilir. Geri alma işlemi, çekincenin geri alındığına dair duyurunun Genel Sekreter tarafından alındığı tarihten itibaren geçerlidir.

Madde 23

1. Her Akit Taraf, **Avrupa** Konseyi Genel Sekreterine göndereceği bir bildirim ile, bu Sözleşmeden çekildiğini her an bildirebilir.
2. Bu çekilme işlemi, bildirim Genel Sekreter tarafından alındığı tarihi takip eden 6 aylık dönemden sonra gelen ayın ilk gününde geçerlilik kazanacaktır.

Madde 24

Avrupa Konseyi Genel Sekreteri, **Avrupa** Konseyine üye devletlere, Sözleşme imzalayan her devlete, bu Sözleşmeyi imzalamış ise **Avrupa** Ekonomik Topluluğuna ve her Akit Tarafa;

- a. Her imza işlemini,
- b. Onay, kabul, tasvip veya katılma belgelerinin tevdi edildiğini,
- c. 19 ve 20 inci Maddeler uyarınca, bu Sözleşmenin yürürlüğe giriş tarihlerini,
- d. 13 üncü Maddenin 3 üncü paragrafı uyarınca gönderilen her türlü bilgileri,
- e. 15 inci Madde hükümleri uyarınca düzenlenecek her türlü raporu,
- f. 16 ncı ve 17 inci Maddeler göre kabul edilen her türlü değişiklik veya yeni ekler ile bu değişiklik veya yeni eklerin yürürlüğe giriş tarihlerini,
- g. 21 inci Maddenin 2 ve 3 üncü paragraf hükümleri uyarınca yapılan her türlü bildirimini,
- h. 22 üncü Maddenin 1 ve 2 inci paragraf hükümleri uyarınca konulan her türlü çekinceyi,
- i. 22 inci Maddenin 4 üncü paragrafı uyarınca geri çekilen her türlü çekinceyi,
- j. 23 üncü Madde hükümleri uyarınca yapılan her türlü çekilme bildirimini ve bu bildirimine göre çekilmenin geçerlilik tarihini,

bildirecektir.

Bu Sözleşme, aşağıda imzaları bulunan yetkililerin huzurunda imzalanmıştır.

1979 Eylülünün 19 uncu günü Bern'de imzalanmış olan bu sözleşmenin İngilizce ve Fransızca metinleri, aslına uygun olup, tek kopya halinde **Avrupa** Konseyi arşivlerinde saklanacaktır. **Avrupa** Konseyi Genel Sekreteri, tasdik edilmiş birer nüshayı **Avrupa** Konseyine üye her devlete, Sözleşmeyi imzalayan her devlete, eğer imzalamış ise, **Avrupa** Ekonomik Topluluğuna ve bu Sözleşmeyi imzalamaya veya kabul etmeye davet edilen her devlete yollayacaktır.

Ek Liste I

Kesin olarak koruma altına alınan flora türleri

PTERIDOPHYTE

Aspidiaceae

Diplazium caudatum

(Cav.) Jermy

Kuyruklu Diplazyum

PTERIDACEAE

Pteris serrulata-Forsak

Küçük testere dişli Kanat Eğreltisi

GYMNOSPERMAE

Pinaceae

Abies nebrodensis

(Lojac.) Mattei

Nebroden Göknaarı

ANGIOSPERMAE

Alismataceae

Alisma wahlenbergii

(O.R. Holmberk) Juzeçozuk

Kurbağa Kaşığı

BERBERIDACEAE

Gymnospermium altaicum

(Pallas) Spach

BORAGINACEAE

Anchusa crispo Viv.

Silene velutina

Pourret ex Loisel.

Yapışkan otu

CHENOPODIACEAE

Kochia saxicola Guss.

Kohya

Salicornia veneta

Pignatti, Lausi

Salikorn

CISTACEAE

Kıvırcık Sığır kuyruğu

Myosotis rehsteineri Wartm.

Unutma Beni

Omphalodes littoralis Lehm

Kumsal beni an

Onasma caespitosum Kotschy

Çim yalancı havacıva

Onasma troodi Kotschy

Çim yalancı havacıva

Solenanthus albanicus

(Degen et al.) Degen, Baldacci

Arnavut Solenanthus'u

Symphytum cycladense Pawl.

Kara kafes

CAMPANULACEAE

Campanula sabatia De Not.

Çan çiçeği

CARYOPHYLLACEAE

Arenaria lithops

Heywood ex McNeill

Kum otu

Gypsophila papillosa P. Porta

Bahar Yıldızı (alçı otu)

Leoflingia taveresiana

G. Samp.

Silena orphanidis Boiss

Yapışkan otu (Nakıl)

Silene rothmaleri Pinto de Silva

Yapışkan otu (Nakıl)

Korkunç Gelin düğmesi

Centaurea kalambakensis

Freyn, Sint.

Gelin düğmesi

Contaurea laotiflora Halacsy

Sütbeyaz çiçekli Peygamber çiçeği

Centaurea Iniaresii Lazaro

Peygamber çiçeği

Centaurea magarensis

Halacsy, Hayek

Tuberaria major
(Wilk.) pinto da Silva
Kum gölcüğü

COMPOSITAE

Anacyclus alboranensis
Esteve Chueca, Varo
Bertram
Anthemis glaberrima
(Rech.f.) Greuter
Köpek papatyası
Artemisia granatensis Boiss
Granada Pelini
Artemisia laciniata Wild
Yırtmaçlı Pelin
Aster pyrenaicus Desf. Ex DC.
Prene saraypatı
Aster sibiricus L.
Sibirya Saraypatı
Centaurea balearica
J.D. Rodrigues
Balear Peygamber Çiçeği (Gelin düğmesi)
Centaurea haldreichii Halacsy
Gelin Düğmesi
Centaura horrida Badaro
Kahkaha Çiçeği

CRUCIFERAE

Alyssum akamasicum
B.L.Burt.
Kuduz otu
Alyssum fastigiatum Heywood
Sivri tepeli kuduz otu
Arabis kennedyae Meikle
Kaz teresi
Biscutella neustriaca bonnet
Biskutella
Brassica hilarionis Post
Hilarianus lahanası
Brassica macrocarpa Guss.
Büyük meyveli lahana
Braya purpurascens
(R.Br.) Bunge
Coronopus navasii Pau

Peygamber çiçeği
Centaurea niederi Heldr.
Peygamber çiçeği
Centaurea peucedanifolia
Boiss. Orph.
Peygamber çiçeği
Centaurea princeps
Boiss Heldr.
Prens peygamber çiçeği
Creps crocifolia
Boiss, Heldr.
Hindiba
Lamyropsis microcephala
(moris) Dittrich, Greuter
Leontodon siculus
(Guss) Finch, Sell
Arslan dişi
Logfia neglecta
(Soy-Will.) Holub
Seneçio alboranicus Maire
Kanarya otu

CONVOLACEAE

Convolvulus argyrothamnos
Greuter
Boiss
Sütleğen

GRAMINEAE

Stipa bavariea
Martinovsky, H. Ssholz
Songuç otu

GROSSULARIACEAE

Ribes sardoum Martelli

HYPERICACEAE

Hypericum aciferum
(Greuter) N.K.B. Robson

IRIDACEAE

Crocus cyprius
Boiss, Kotschy
Kıbrıs safranı

Diplotaxis siettiana Maire
Diplotoksis
Enarthrocarpus pterocarpus D:C.
Hutera rupestris P.Porta
İberis arbuscula Runemark
Hünkarbeğendi (İberya)
Ionopsidium aceule
(desf.)Reichenb
Yalancı hercai
Ptilotrichum pyrenaicum
(Lapeyr.) Boiss
Rhynchosinapis johnstonii
(G. Samp.) Heywood
Sisymbrium matritense

P.W. Ball, Heywood
Bülbül otu

EUHORBIACEAE

Euphorbia ruscinonensis
Sideritis cypria Post
Kıbrıs dağ çayı
Thymus camphoratus
Hoffmanns, Link
Kafura benzer kekik
Thymus carnosus Boiss
Etli kekik
Thymus cephalotos L.
Başlı kekik

LEGUMINOSAE

Astragalus algarbiensis
Coss. Ex Bunge
Algarbien Geveni
Astragalus aquilinus Anzalone
Kartal geveni
Astragalus maritimus Moris
Sahil geveni
Astragalus verrucosus Moris
Yumrulu geven
Cytisus aeolicus Guss. Ex Lindl.
Sarı Salkım
Ononis maweana Ball
Kayışkiran (Öküz çanı)
Oxytropis deflexa (Pallas) DC.

Crocus hartmannianus
Holmboe
Safran

LABIATAE

Amaracus cordifolium
Montr.,Auch
Micromeria taygetea
P.H. Davis
Güvercin otu
Ne peta sphacoitica P.H. Davis
Kedi otu (kedi nanesi)
Phlomis brevibracteata Turrill
Kısa brakteli Kudüs Adaçay
(Dodak)
Phlomis cypria Post
Kıbrıs Dodağı
Salvia crassifolia
Sibth Smith
Kalın yapraklı Adaçayı
Misk soğanı
Scillalmorrisii Meikle
Ada soğanı

ORCHIDACEAE

Ophry Potschyi
Fleischm. Soo

PAPAVERACEAE

Rupicapnos africana
(Lam.) Pomel

PLUMBAGINACEAE

Armeria rouyana Daveau
Çim menekşe
Limonium paradoxum Pugsley
Limonium recurvum
C.E. Salmon

POLYGONACEAE

Rheum rhaponticum L.
Işığın (Çim Ravendi)

PRIMULACEAE

Primula apennina Widmer
Apenin Çuha çiçeği

Oksitropis

LENTIBULARIACEAE

Pinguicula crystallina
Sibth, Smith
Yağ otu

LILLIACEAE

Androcymbium rechingeri
Greuter
Chinodoxa lochia Meikle
Kar Yıldızı
Muscari gussonei (Parl.) Tod.
Düğün çiçeği
Ranunculus weyleri Mares
Düğün çiçeği

RUBIACEAE

Galium litorale guss.
Yoğurt otu

SCROPHULARIACEAE

Antirrhinum charidemi Lange
Arslan ağzı
Euphrasia marchesettii
Wettst. *Oex marches.*
Gözlük otu
Linaria algarviana Chav
Nevruz
Linaria ficalhoana Rouy
Nevruz

SELAGINACEAE

Globularia stygia
Orph. Ex Boiss.
Küre çiçeği

SOLANACEAE

Atropa beatica Wilk

THYMELAEACEAE

Daphne rodriguezii Texidor

Primula egaliksensis wormsk.
Egaliksen çuha çiçeği

RANUNCULACEAE

Aquilegia cazorlensis
Heywood
Haseki küpesi
Aquilegia kitaibelii Schoot
Haseki Küpesi
Consolida samia P.H. Davis
Delphinium caseyi B.L.Burt.
Hazeran
Ranunculus kykkoensis Meikle
Yabani defne

UMBELLIFERAE

Angelica heterocarpa Lloyd
Farklı meyveli Melek otu
Angelica palustris
(besser) hoffmann
Bataklık
Bupleurum kakiskalae Greuter
Tavşan kulağı
Ferula cypria Post
Kıbrıs çakışırotu
Laserpitium longiradium
Boiss.
Enguban
Oenanthe conioides Lange
At Tohumu

VALERIANACEAE

Valeriana longi lora Wilk
Uzun çiçekli Kedi otu

VIOLACEAE

Viola hispida Lam.
Sert saçlı Menekşe
Viola jaubertiana
Mares, Vigineix
Jobertian Menekşesi

Kesin koruma altına alınan fauna türleri

MEMELİLER

INSECTIVORA (BÖCEKGİLLER)

Talipidae (köstebekgiller)
Desmana Pyrenaica
(Galemy pyrenaicus)

MICROCHIROPTERA

(KÜÇÜK YARASALAR)
Pipistrelus pipistrellus (Cüce yarasa)
Hariç bütün türler

RODENTIA (Kemiriciler)

Sciuridae (Sincapgiller)
Citellus citellus (Tarla sincabı)

ODONTOCETI (Dişli Balinalar)

Delpinidae (Yunus balığıgiller)
Delphinus (Yunus balığı)
Tursiops truncatus (tursio)

CRICETIDAE

Cricetus cricetus (Hamster) cırlak sıçan Phocaena phocaena

Phocaenidae

HYSTRICIDAE (Oklu kirpigiller)

Hystrix cristata (Oklu kirpi)

MYSTACOCETI (Dişsiz balinalar)

BALAENOPTERIDAE
(Çatal kuyruklu balinagiller)
Sibbaldus (Balaenoptera)

CARNIVORA (Etçiller)

Canidae
Canis lupus (Kurt)
Alopex lagopus (Kutup tilkisi, mavi tilki)
Ursidae (Ayıgiller)
bütün türler

musculus (Gök balina)
Megaptera novaengliae (longimana nodosa)
(Kambur balina)
Balaenidae
Eubalaena glacialis
Balaena mysticetus

MUSTELIDAE (Sansargiller)

Lutreola (Mustela) lutreola
(Bataklık samuru)
Lutra lutra (su samuru)
Gulo gulo (Kutup porsuğu, obur)

FELIDAE (Kedigiller)

Lynx pardina (pardellus)
Panthera pardus (Leopar)

Panthera tigris (Kaplan)

ODOBENIDAE (Morsgiller)

Odobenus rosmarus (mors) Ayıbalığı

PHOCIDAE (Fokgiller)

Monachus monachus (Akdeniz fok balığı)

KUŞLAR

Gaviiformes

Gaviidae

bütün türler

PODICIPEDIFORMES

Podicipedidae (Yumurtapiçigiller)

Podiceps griseigena (Kızıl boyunlu Dalgıç

kuşu)

Podiceps auritus (Kularlı dalgıç kuşu)

Podiceps nigricollis (caspicus)

(Kara boyunlu

Dalgıç kuşu)

Pediceps ruficollis (yumurta piçi)

	PROCELLARIIFORMES (Fırtına kuşları)
ARTIODACTYLA (Çift Parmaklılar)	Hydrobatidae
Bovidae (Boynuzlugiller)	Bütün türler
Capra aegagrus (Yaban keçisi)	Procellariidae (Fırtına kuşugiller)
Rupicapra rupicapra ornata	Puffinus puffinus (siyah gagalı yelkovan)
(Çengel boynuzlu dağ keçisi)	Procelaria diomedae
Ovibos moschatus (Misk sığırı)	
	PELECANIFORMES (Pelikansılar)
Phalacrocoracidae (Karabatakgiller)	Histrionicus histrionicus
Phalacrocorax pygmaeus (Küçük karabatak)	Bucephala islandica
	Mergus albellus (Sütlabi)
PELECANIDAE (Pelikangiller)	Oxyura leucocephala (Dikkuyruk)
bütün türler	
	FALCONIFORMES (Kartallar)
CICONIIFORMES (Leyleksiler)	bütün türler
Ardeidae (Balıkçıgiller)	
Ardea purpurea (Erguvani balıkçıl)	GRUIFORMES (Bataklık kuşları)
Casmerodius albus (Ergtetta alba)	Turnicidae (Üç parmaklı bıldırcıngiller)
(Büyük beyaz balıkçıl)	Turnix sylvatica (Üç parmaklı bıldırcın)
Egretta garzetta (Küçük beyaz balıkçıl)	Gruidae (Turnagiller)
Ardeola ralloides (Alaca Balıkçıl)	bütün türler
Bulbucus (Ardeola) ibis (Özük Balıkçılı)	Ralidae (Sutavuğugiller)
Nycticorax nycticorax (Gece Balıkçılı)	Porzana porzana (Benekli su tavuğu)
Ixobrychus minutus (Cüce Balaban)	Porzana pusilla (Kurşini bataklık su tavuğu)
Botaurus stellaris (Balaban)	Porzana parva (Küçük su tavuğu)
	Crex crex (Bıldırcın kılavuzu)
CICONIIDAE (Leylekgiller)	Porphyrio porphyrio (Saz horozu)
bütün türler	Fulica cristata (Sakarmeke)
	Otitidae (Toygiller)
THRESKIORNITHIDAE	bütün türler
bütün türler	
	CHARADRIIFORMES (Yağmur kuşları)
PHOENICOPTERIDAE (Flamingogiller)	Charadriidae (Yağmurkuşugiller)
Phoenicopus ruber (Flamingo)	Hoplopterus spinosus (Mahmuzlu kız kuşu, dikenli kız kuşu)
	Charadriushiatricula (Halkalı yağmurcun)
ANSERIFORMES (Kazsılar)	

Anatidae (Ördekçiller)	Charadrius dubius
Cygnus cygnus (Ötücü kuğu)	(Küçük halkalı yağmurcun)
Cygnus bewickii (colombianus) (bodur ötücü kuğu)	Chadradrus alexandrinus
Anser erythropus (küçük sakarca)	(Yarım halkalı yağmurcun)
Branta leucopsis (Ak yanaklı kaz)	Charadrius leschenaulti (büyük yağmurcun)
Branta ruficollis (Sibirya kazı)	Eudromias morinellus
Tadorna tadorna (Suna) (Kuşaklı ördek)	(Damgalı yağmurcun)
Tardona ferruginea (Angıt)	Arenaria interpres (Taşçeviren)
Marmaronetta (Anas) angustirostris (Yaz ördeği)	Scololacidae (Çullukçiller)
Somateria spectabilis	Gallinago media
Polysticta stelleri	Numenius tenuirostris
Tringa ochropus (Yeşil düdükçü)	(İncegagalı kervan çulluğu)
Tringa hypoleucos	Tringa stagnatilis (Bataklık düdükçünü)
(Beyaz karınlı yeşil bacak düdükçün)	Pteroclididae
Tringa glareola (Orman düdükçünü)	Bütün türler
Tringa cinerea (Sarı düdükçün)	CUCULIFORMES (Guguksular)
Calidris minuta (Küçük kum kuşu)	CUCULIDAE (Gugukkuşugiller)
Calidris temminckii (Temminck kum kuşu)	Clamator glandarius (Tepeli guguk)
Calidris maritima	
Calidris alpina (Dağ kum kuşu)	STRIGIFORMES (Baykuşlar)
Calidris ferruginea (Kırmızı kum kuşu)	bütün türler
Calidris alba (Çakıl kuşu)	
Limicola falcinellus (Balçık kuşu)	CAPRIMULGIFORMES (Çobanaldatanlar)
Recurvirostridae	
bütün türler	CAPRIMULGIDAE (Çobanaldatangiller)
Phalaropodidae	bütün türler
bütün türler	
Burhinidae	APODIFORMES
Burhinus codicnemus (Kocagöz)	
Glareolidae (Bataklık kırlangıçgiller)	APODIDAE
bütün türler	Apus pallidus
Laridae (Martıgiller)	Apus melba (Ak karınlı soğan)
Pagophila eburnea (Pembe gagalı martı)	Apus caffer
Larus audouinii (Pembe gagalı martı)	
Larus melanocephalus (Akdeniz)	CORACIIFORMES (Kuzgunumsular)

martısı)	
Larus genel (İnce gagalı martı)	
Larus minutus (Küçük martı)	ALCEDINIDAE(Yalı çapkını, dere kuşu)
Larus (Xenia) Sabini	Alcedo atthis
Chlidonias niger (Siyah deniz kırlangıcı)	
Chlidonias leucopterus (Akkanatlı deniz kırlangıcı)	MEROPIDAE
Chlidonias hybrida (Bıyıklı deniz kırlangıcı)	Merops apiaster (Arı kuşu)
Gelochelidon nilotica	CORACIDAE (Gök kuzgunugiller)
Hydroprogne caspia (Hazer kırlangıcı)	Coracias garrulus (Gök kuzgun,
Sterna hirundo (Adi deniz kırlangıcı)	Mavi kuzgun, yeşil karga)
Sterna paradisaea (macrura)	
(Kıyı kırlangıcı)	UPOPIDAE
Sterna dougallii	Popa epops (İbibik) (Hüthüt, Çavuş kuşu)
Sterna albifrons (Ak alınlı Deniz kırlangıcı)	
Sterna sandvicensis	
	PICIFORMES
	bütün türler
COLOMBIFORMES (Güvercinler)	
PASSERIFORMES(Ötücü Kuşlar)	Monticola saxatilis (Kaya ardıcı)
	Monticola solitarius (Gök ardıç)
ALAUDIDAE (Tarlakuşugiller)	Phoenicurus ochruros (Ev kızılkuşu)
Calandrella brachydactyla (Kısa parmaklı tarla kuşu)	Erithacus rubecula (Nar bülbülü)
	Phoenicurus phoenicurus
Calandrella rufescens (Küçük tarla kuşu)	(Bahçe kızılkuşu)
Melanocorypha calandra (Boğmaklı kuş)	Luscinia megarhynchos (Bülbül)
Melanocorypha leucoptera (Akkanatlı tarla kuşu)	Luscinia luscinia (Ardıç bülbülü)
Melanocorypha yeltoniensis (Kara tarla kuşu)	Luscinia(Cyanosylvia) svecica (Buğdaycıl Bülbül)
	Tarsiger cyanurus
Galerida theklae (Tepeli tarla kuşu)	SYLVIINAE(Ötegençiller)
Ermophila alpestris (Kulaklı tarla kuşu)	Bütün türler
HIRUNDINIDAE (Kırlangıçgiller)	REGULINAE (Çalıkuşugiller)
Bütün türler	Bütün türler

MOTACILLIDAE (Kuyruksallayangiller)	MUSCICAPPINAE(Sinekkapangiller)
Laniidae (Örümcekkuşugiller)	Bütün türler
Bombycillidae (İpekkuyruk kuşugiller)	TIMALINAE
Bombycilla garrulus (İpekkuyruk kuşu)	Panurus biarmicus(Bıyıklı baştankara)
Cinclidea (Su karatavuğugiller)	PARIDAE (Baştankaragiller)
Cinclus cinclus (Su karatavuğu)	Bütün türler
Troglodytidae (çit Kuşugiller)	
Troglodytes troglodytes(Çit kuşu)	SITTIDAE (Sıvacıkuşugiller)
Prunellidae (Şarkıcıkuşugiller)	Bütün türler
Bütün türler	
Muscicapidae (Sinekkapangiller)	CERTHIIDAE(Tırnaşıkkuşugiller)
Turdinae (Ardıç kuşugiller)	Bütün türler
Saxicola rubetra (Vınlayan kuyrukkapan)	
Saxicola torquata (Takırdayan kuyrukkapan)	EMBERIZIDAE(Yelvegiller)
Oenanthe oenanthe (Kuyrukkapan)	Emberiza citrinella(Sarı yelve)
Oenanthe pleschanka (leucomela)	Emberiza leucocephala(Akbaşı yelve)
Oenanthe hispanica (Kara kulaklı taş öpen)	Emberiza cirrus(Kara gerdanlı kiraz kuşu)
Oenanthe isabellina (Taş öpen)	Emberiza cineracea (Kül rengi yelve)
Oenanthe leucura	Emberiza caesia
Cercotrichas galactotes	Emberiza cia (Kara yelvesi)
(Yelpaze kuyruklu bülbül)	Emberiza schoeniclus (Sazlık yelvesi)
Emberiza aureola	Emberiza melanocephala(Kiraz kuşu)
Emberiza pusilla (Cüve yelve)	Pyrhacorax pyrhacorax (Kırmızı gagalı dağ kargası)
Emberiza rustica	Pyrhacorax graculus (Sarıagalı dağ kargası)
Pleotrophenax nivalis (Kar yelvesi)	
Calcarius lapponicus	
FRINGILIDAE (İspinozgiller)	REPTILES (SÜRÜNGENLER)
Carduelis chloris (Flurya)	Testudines (Kaplumbağlar)
Carduelis carduelis (Saka kuşu)	Testudinidae (Karakaplumbağagiller)
Carduelis spinus (Kara başlı iskete)	Testudo hermanni (Hermann kaplumbağası)
Carduelis flavirostris (Sarıagalı keten kuşu)	Testudo graeca (Yunanistan kaplumbağası)
Carduelis cannabina (Kenevir kuşu)	Testudo marginata
Carduelis flammea	EMYDIDAE (Tatlı su kaplumbağasıgiller)
	Emys orbicularis (Avrupa bataklık)

Cardeuelis hormemanni	kaplumbağası)
Serinus citrinella	Mauremys caspica (Bataklık kaplumbağasıgiller)
Serinus serinus (İskete)	Dermochelys coriacea (Dev deniz kaplumbağası)
Loxia curvinobkna (Çaprazgaga)	
Loxia pityopsittacus (Çaprazgaga ispinoz)	
Loxia leucoptera (Çift çizgili Çapga. İspi.)	CHELONIIDAE (Deniz kaplumbağaları)
Pinicola enucleator (Çam ispinozu)	Caretta caretta (Karet kaplumbağası)
Carpodacus erythrinus (Al renkli şakrak kuşu)	Lepidochelys kempii (Atlas Okyanusu kurşuni deniz kaplumbağası)
Rhodopechys githaginea	
Coccothraustes coccothraustes (Kocabaş)	Chelonia mydas (Çorba kaplumbağası)
Ploceidae	Eretmochelys imbricata (Kiremitli kaplumbağa)
Petronia petronia (Kaya serçesi)	
Montrifringilla nivalis (Kar ispinozu)	SAURIA
STURNIAE (Sığırcıkgiller)	Gekkonidae (Gekogiller)
Sturnus unicolor (Kara sığırcık)	Cyrtodactylus kotschyi (Yaprak parmak Geko)
Sturnus roseus (Pembe sığırcık)	CHAMAELEONTIDAE (Bukalemungiller)
ORLIDAE (Sarı asmagiller)	Chamaeleo chamaeleon (Bukalemun)
Oriolus oriolus (Sarı asma)	
CORVIDAE (Kargagiller)	LACERTIDAE (Özkertengelegiller)
Prisoreus infaustus (Sibiry kargası)	Algyroides marchi
Cyanopica cyanus	Lacerta lepida (Cüce çit ketrenkelesi)
Nucifraga caryocatactes (Köknar kargası)	
Lacerta parva (Cüce çit kertenkelesi)	Luschan Semenderi (Kara semenderi)
Lacerta simonyi (Küçük kertenkele)	Salamandrin terdigitata (Gözlüklü semender)
Lacerta princeps (Zagros kertenkelesi)	Chioglossa lusitanica (Portekiz semenderi)
Lacerta viridis (Yeşil kertenkele)	Triturus cristatus (Taraklı semender-Pürtüklü semender)
Podarcis muralis (Duvar kertenkelesi)	
Podarcis lilfordi	
Podarcis sicula	
Podarcis filfolensis	PROTEIDAE (Mağara

SCINCIDAE	semenderigiller)
Ablepharus kitaibelli (Johannis Kertenkelesi)	Proteus anguinus (Mağara semenderi)
	ANURA (Kuyruksuz kurbağalar
	Kuyruksuzlar)
OFHIDA (Yılanlar)	DIECOGLOSSIDAE
COLOUBRIDAE (Su yılanlar)	(Teker dilli kurbağagiller)
Coluber hippocrepis	Bombina variegata
Elaphe situla	(Sarı karınlı teker dilli kurbağa)
Elaphe quatu erlineata (Dört çizgili yılan)	Alytes obstetricans (Ebe kurbağa)
Elaphe longissima (Eskülap yılanı)	Alytes cisternasii
Coronella austriaca (Taçlı yılan)	FELOBATIDAE (Çamur kurbağasıgiller)
	Pelobates cultripes
VIPERIDAE (Engerekgiller)	Pelobates fuscus (Sarımsak kurbağası)
Vipera ursinii (Çayır engereği)	
Vipera latasti	BUFONIDAE (Kara kurbağasıgiller)
Vipera ammodytes (Akdeniz kum engereği)	Bufo calamita (Haçlı karakurbağası)
Vipera xanthina (Engerek)	Bufo viridis
Vipera lebetina (Sarı engerek)	(Yeşil Karakurbağası-Gece kurbağası)
Vipera kaznakovi (Kafkas engereği)	HYLIDAE (Ağaçkurbağasıgiller)
	Hyla arborea (Ağaç kurbağası)
AMPHIBIANS (İki yaşamlılar)	RANIDAE (Su kurbağasıgiller)
	Rana arvalis (Magrip kurbağası)
CAUDATA (Kuyruklular)	Rana dalmatina (Çevik su kurbağası)
	Rana latestei
SALAMANDRIDAE (Semendergiller)	
Salamandra (Mertensiella) luschani	

Ek Liste III

Korunan Fauna Türleri

MEMELİLER

INSECTIVORA (Böcekçiller)

SPORICDAE

Bütün türler

ERINACEIDAE (Kirpigiller)

Erinaceus europeus (Kirpi)

VIVERRIDAE (Misk kedisigiller)

Bütün türler

MICROCHIROPTERA (Küçük
Yarasalar)

VESPERTILIONIDAE

(Yassı burunlu yarasagiller)

Pipistrellus (Cüce yarasa)

FALIDAE (Kedigiller)

Felis catus (silvestris)

(Yaban kedisi)

Lynx lynx (Vaşak)

DUPLICIDENTATA (Çift dişiler)

LEPORIDAE (Tavşangiller)

Lepus timidus (Kara tavşanı)

Lepus capensis (Europaeus) (Tavşan)

RODENTIA (Kemiricigiller)

SCIURIDAE (Sincapgiller)

Sciurus vulgaris (Sincap)

Marmota marmota (Dağsıçanı)

CASTORIDAE (Kunduzgiller)

Castor fiber (Kunduz)

GLIRIDAE (Yedi uyuklayangiller)

PHOCIDAE (Fokgiller)

Phoca vitulina (Fok)

Pusa (Phoca) hispida

Pagophilus groenlandicus

Phoca groenlandica

Erignathus barbatus

Halichoerus grypus

Cystophora cristata (Balonlu fok)

ARTIODACTYLA (Çift parmaklılar)

Bütün türler

MICROTIDAE

Microtus ratticeps (Oeconomus)

Microtus nivalis (leburnii)

CETACEA (Balinalar)

Ek liste II'de belirtilmeyen bütün türler

CARNIVORA (Etçiler)

MUSTELIDAE (Sansargiller)

Meles meles (Porsuk)

Mustela erminea (Kakum)

Mustela nivalis (Gelincik)

Putorius (Mustela) putorius

(İltis, kokar gelincik)

Martes martes (Ağaç sansarı)

Martes foina (Kaya sansarı,

ev sansarı)

Passer domesticus (Serçe)

Sturnus vulgaris (Sığırcık)

Garrulus glandarius (Kestane kargası)

Pica pica (Saksağan)

Corvus monedula (Küçük karga)

Corvus frugilegus (Ekin kargası)

Corvus corone (corone and cornix)

(Leş kargası)

SUIDAE (Domuzgiller)

Sus scrofa meridionalis (Yaban domuzu)

CERVIDAE (Geyikgiller)

Bütün türler

BOVIDAE (Boynuzlugiller)

Ovis aries (Musimoni ammon)
(Tanrıdağı koyunu)

Capra ibex (Alp keçisi)

Capra pyrenaica

Rupicapra rupicapra (Dağ keçisi)

KUŞLAR

Aşağıdakiler hariç

Ek Liste II'de belirtilmeyen bütün türler

Larus marinus

(Büyük karabaşlı martı)

Larus fuscus (Karamartı)

Larus argentatus (Gümüşteli martı)

Columba palumbus (Tahtalı güvercin)

SÜRÜNGENLER

Ek Liste II'de belirtilmeyen bütün türler

AMFİBİYALAR (İki yaşamlılar)

Ek Liste II'de belirtilmeyen bütün türler

Ek Liste IV

Yasaklı Av Metod ve Araçları ile Diğer Yasak İşletme Şekilleri

MEMELİLER

-İlmek kapanlar	
-Gözleri körletilmiş ve sakat edilmiş mükre olarak kullanılan canlı hayvanlar	-Gözleri kör edilmiş veya sakat edilmiş mükre ve çığırtkan olarak kullanılan kuşlar
-Teypler	-Teypler
-Öldürücü veya uyuşturuu elektrikli aletler	-Öldürücü veya bayıltıcı elektrikli aletler
-Yapay ışık kaynakları	-Yapay ışık kaynakları
-Aynalar ve göz kamaştırıcı diğer cisimler	-Aynalar ve göz kamaştırıcı diğer cisimler
-Hedef aydınlatıcı aletler	-Hedef aydınlatıcı aletler
-Gece atışları için kullanılan, hedefi gösteren veya elektronik olarak hedefi büyüten nişan alma aletleri (nişan dürbünleri)	-Gece atışları için kullanılan, hedefi gösteren veya elektronik olarak hedefi büyüten nişan alma aletleri (nişan dürbünleri)
-Patlayıcı maddeler (1)	-Patlayıcı maddeler
-Ağlar (2)	-Ağlar
-Sandık tuzaklar (2)	-Sandık tuzaklar
-Zehirli veya bayıltıcı yemler	-Zehirli veya bayıltıcı yemler
-Gazlama veya tütsüleme	-Gazlama veya tütsüleme

-Şarjörü ikiden fazla kartuş alabilen yarı otomatik veya otomatik silahlar
-Uçaklar
-Hareket halindeki **motorlu araçlar**

-Şarjörü ikiden fazla kartuş alabilen yarı otomatik veya otomatik silahlar
-Uçaklar
-Hareket halindeki **motorlu araçlar**

KUŞLAR

-İlmek tuzaklar (2)
-Ökseler
-Oltalar

(1) Balina avı hariç
(2) Kitle halinde veya seleksiyon dışı yakalama ve öldürme için kullanıldığında
(3) 58° N nin kuzeyindeki Lagopus hariç

EK LİSTE II'DE YER ALAN – ANCAK ÜLKEMİZ ŞARTLARINDA KESİN KORUMA ALTINA ALINAMAYACAK FAUNA TÜRLERİ İLE EK LİSTE IV'DE YER ALAN AV METOD VE ARAÇLARINA DAİR İHTİRAZİ KAYIT LİSTESİ

Ek Liste II

Kesin Koruma Altına Alınan Fauna Türleri

A- MEMELİLER

RODENTIA

Sciuridae

Citellus Citellus (Tarla Sincabı)

CARNIVARA

Canidae

Canis Lupus Kurt

Ursidae (Aygiller)

ARDIDACTYIA

CHARADRIIFORMES

Seolopacdae

Callinago media

Sultani su çulluğu

COLUMBIFORMES

Pteroclididae

Pterocles alchata

Kıkırlıkk Pterocles orientalis

Kum bağirtlağı

C- SÜRÜNGENLER

Bovidae

Capra aegagrus

Yaban keçisi

Suidae

Sus scrofa meridionalis

Yaban domuzu

TESTUDINES

Testudinidae

Testudo hermanni

Hermann Kaplumbağası

Testudo graeca

Yunan kaplumbağası

Testudo marginata

B- KUŞLAR

ANSERIFORMES

Anatidae

Anser erythropus

Küçük sakarca

Tadorna tadorna

Suna

Tadorna ferruginea Angıt

Oxyura leucocephala

Dikkuyruk

D- KURBAĞALAR

ANURA

Ranidae

Rana arvalis

Magrip kurbağası

Rana dalmatiana

Çevik su kurbağası

Rana latestei